

INFORMATIE SCHOLINGSTRAJECT ZIJ-INSTROOM

▼ Informatie voor zij-instromers duo-leerkrachten, schoolopleiders,
management en instituutopleiders

DE KEMPEL
HOGESCHOOL VOOR LERAREN

LERAAR WORDEN DOOR LERAAR TE ZIJN!

Daarover gaat het zij-instroomtraject. Zij-instromers zijn startende leraren met bijzondere kwaliteiten vanuit eerdere werkervaring en andere opleidingen. Zij kunnen hierdoor een waardevolle aanvulling zijn in het schoolteam. Het zijn daarnaast leraren die het ambacht van leraar nog (deels) moeten leren. Deze specifieke beginsituatie vraagt aandacht van alle betrokkenen zoals schoolleider, begeleider en collega's. Met een goede begeleiding op de werkvloer en scholing en begeleiding op de hogeschool kan de zij-instromer in twee jaar tijd zijn/haar bekwaamheid en bevoegdheid verwerven.

In deze flyer gaan we nader in op de fases die zij-instromers doorlopen met aandacht voor verschillen tussen de zij-instromers. We bespreken ook de rollen van alle betrokkenen binnen het traject dat een zij-instromer in twee jaar tijd doorloopt.

ROLLEN BETROKKENEN

(Waar hij of zijn staat kan ook zij of haar gelezen worden.)

De zij-instromer

De zij-instromer is in dienst en werkzaam als groepsleerkracht in een vaste groep binnen het basisonderwijs en volgt tegelijkertijd een scholingstraject van 24 maanden dat leidt tot het getuigschrift leraar basisonderwijs. De zij-instromer doorloopt een scholingsplan met vaste modules en bijbehorende praktijkopdrachten, formuleert daarnaast specifieke leerdoelen en werkt hier doelgericht aan.

Werkplekbegeleider (kan ook duo-collega zijn)

De werkplekbegeleider biedt dagelijkse ondersteuning rondom de gang van zaken in de klas, wat cruciaal is voor de praktische integratie van de zij-instromer. Hij draait de groep samen met de zij-instromer. De begeleider neemt de zij-instromer mee in de voorbereidingen, de lessen, de activiteiten, groepsvorming, gesprekken met ouders enzovoorts. De begeleider fungeert echt als directe collega en kan de zij-instromer vanuit de ervaring veel leren.

Coach

De coach is verantwoordelijk voor begeleiding op afstand met betrekking tot de lange termijn doelen. Daarnaast heeft de coach de verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van lesbezoeken, inclusief voor- en nabesprekingen. Hij initieert tevens voortgangsgesprekken.

ANNE 32 JAAR

Ik werd lerares omdat ik een verschil wilde maken in het leven van kinderen. Ik heb veel geleerd en nu sta ik met enthousiasme voor de klas en geniet ik iedere dag opnieuw van mijn leerlingen.

Tutor/begeleidend docent

Vanuit het opleidingsinstituut wordt een tutor toegewezen aan de zij-instromer. De tutor is verantwoordelijk voor het voeren van voortgangsgesprekken samen met de zij-instromer en de coach. Dit is minimaal tweemaal per jaar en bij voorkeur op de locatie waar de zij-instromer werkzaam is. Deze gesprekken zijn essentieel om de ontwikkeling van de zij-instromer te evalueren en eventuele aanpassingen in de begeleiding te bespreken. De tutor bespreekt het scholingsplan en is tevens contactpersoon voor de zij-instromer binnen de opleiding.

Schoolleider (of bevoegd gezag)

De schoolleider speelt een cruciale rol in de ondersteuning van de zij-instromer. Hij is verantwoordelijk voor het plaatsen van de kandidaat in een vaste groep waar hij het meeste kan leren en zich optimaal kan ontwikkelen. Om de ontwikkeling van pedagogische en vakinhoudelijk/vakdidactische bekwaamheden te bevorderen, stelt de schoolleider een ervaren collega aan als coach op de werkplek. Tevens creëert hij mogelijkheden voor de zij-instromer om ervaring op te doen in andere groepen van de basisschool of zelfs binnen een andere basisschool die onder hetzelfde bestuur valt. Dit wordt gedaan om specifieke kennis en vaardigheden te bevorderen en de bekwaamheid van de zij-instromer te verbreden.

DO'S EN DON'TS

- Zorg dat de zij-instromer echt onderdeel uitmaakt van het team.
- Plaats de zij-instromer in een groep waar de didactische ontwikkeling centraal kan staan (wees alert op een te complexe groep).
- Geef ruimte om te observeren en bespreek de bevindingen van de zij-instromer.
- Koppel de zij-instromer aan een maatje, laat hem kijken en leren van een expert-leerkracht.
- Leer met elkaar en van elkaar. co-teaching en video-interactie zijn passende vormen.
- Maak samen een begeleidingsplan met afspraken over wie (maatje, coach, beoordelaar) en wat (inwerken, aanspreekpunt, schoolorganisatie).
- Bespreek de haalbaarheid van bepaalde taken, zet de zij-instromer niet in voor vervanging.
- Bewaak het deelnemen aan werkgroepen, vergaderingen. Denk samen na over haalbare keuzes hierin.
- Heb oog voor de expertise die zij-instromer meebrengt, dat kan zomaar heel verrijkend zijn.
- Stem samen met de zij-instromer af ten aanzien van de studietaken en bied ruimte voor opdrachten.

TIPS VAN DE ZIJ-INSTROMER

- Laat mij weten dat ik om hulp mag vragen. Het is soms fijn om te horen dat ik me niet hoeft te vergelijken met iemand die al veel ervaring heeft.
- Ik vind het fijn om precies te weten waar ik terecht kan met al mijn vragen.
- Ik wil graag leren om goed les te geven en op een goede manier om te gaan met mijn leerlingen. Daar wil ik me graag op richten.
- Ik ben gedreven en voel me verantwoordelijk. Je kunt me beschermen door samen met mij te focussen op mijn kerntaak.
- Ik vind het fijn als de schoolopleider of de schoolleider zomaar eens binnenloopt en vraagt hoe het loopt.
- Ik wil graag gezien worden als collega, maar wel als een collega die nog veel moet leren.

UITGEBREIDE TAAKOMSCHRIJVINGEN

DE ZIJ-INSTROMER (Waar hij of zijn staat kan ook zij of haar gelezen worden.)

Als beginnend onderwijsprofessional neemt de zij-instromer de verantwoordelijkheid voor zijn/haar eigen leerproces en ontwikkeling op zich. Dit betekent dat hij doordachte keuzes maakt om een gezonde balans te vinden tussen werk, studie en privéleven. Het is belangrijk om dat regelmatig onderwerp te laten zijn van gesprek.

Zijn nieuwsgierigheid en leergierigheid drijft de zij-instromer om initiatief te tonen en actief te zijn, waarbij hij de volle breedte van zijn werkplek benut. Hij laat een proactieve en onderzoekende houding zien ten aanzien van het pedagogisch en didactisch leerkrachthandelen en is op zoek naar manieren om zijn aanpak te verbeteren en te verfijnen.

Zijn ontwikkeling maakt de zij-instromer zichtbaar door transparant te zijn over opdrachten (bijvoorbeeld beroepstaken) die er voor de opleiding worden gedaan en door de eigen ontwikkeling regelmatig ter sprake te brengen geïllustreerd aan de hand van concrete voorbeelden uit de eigen praktijk.

Hij pakt niet alleen lesgebonden taken aan, maar neemt ook actief deel aan niet-lesgebonden activiteiten binnen het onderwijs. De georganiseerde activiteiten voor collega's ziet hij als waardevolle leermomenten waar iedereen samen groeit en van elkaar leert. Wel is het van belang om de balans tussen wat moet, wat nodig is voor het eigen werk in de groep en wat er kan goed te bewaken.

Om zijn handelen goed te onderbouwen, verdiept de zij-instromer zich regelmatig in relevante bronnen en onderzoekt hij de koppeling tussen beroepstaken en andere opdrachten en de onderwijspraktijk. Feedback is daarbij belangrijk. Hij vraagt actief om feedback op zijn lesvoorbereidingen en zorgt ervoor dat observanten vooraf heldere criteria en feedbackvragen krijgen, zodat hij gerichte en bruikbare input kan ontvangen. De zij-instromer is zelf pro-actief in het inzetten van diverse observanten (duo, collega in de bouw, IB-er, directie).

Hij heeft reële maar hoge verwachtingen van zichzelf en anderen, en zet de feedbackcyclus bewust in om zijn ontwikkeling te sturen. Zijn reflectieve houding helpt hem daarbij om continu te leren en te groeien als onderwijsprofessional.

DE WERKPLEKBEGELEIDER (Waar hij of zijn staat kan ook zij of haar gelezen worden.)

De werkplekbegeleider speelt in op de toenemende groepsverantwoordelijkheid van de zij-instromer en geeft bewust ruimte om te experimenteren, te creëren en te leren. Deze vrijheid is essentieel voor de professionele groei van de zij-instromer.

De werkplekbegeleider helpt de zij-instromer wegwijs te maken met de verschillende lesmethoden en ondersteunt bij het maken van de vertaalslag naar concrete lesvoorbereidingen. Daarbij maakt hij lange termijn doelen en leerlijnen inzichtelijk, zodat de zij-instromer een helder overzicht krijgt van het grotere geheel. Ook bij het maken van keuzes en het prioriteren van het dagelijkse lesprogramma biedt de werkplekbegeleider zijn expertise aan.

Naast het lesgeven zelf, maakt de werkplekbegeleider de zij-instromer duidelijk wat er allemaal nodig is om een groep effectief te begeleiden. Dit omvat een breed scala aan taken zoals het implementeren van klasroutines, het organiseren van groepsbesprekingen, het opstellen van groepsplannen en groepsoverzichten, het schrijven van rapporten, het voeren van oudergesprekken en het uitvoeren van toetsing.

De werkplekbegeleider denkt actief mee over de koppeling tussen opdrachten zoals beroepstaken en de onderwijspraktijk en stemt alle werkzaamheden zorgvuldig af met de zij-instromer. Door regelmatig te vragen hoe het proces verloopt, houdt hij de vinger aan de pols en kan tijdig bijsturen. Bij stagnatie schakelt de werkplekbegeleider anderen in om in gezamenlijkheid de situatie te bespreken. Deelgenoot van deze bespreking kan ook de begeleider vanuit Hogeschool de Kempel zijn.

Observatie vormt een belangrijk onderdeel van de begeleiding: de werkplekbegeleider observeert de zij-instromer in de klas, met name op basis van de specifieke leervragen van de zij-instromer (de zij-instromer moet hier zelf pro-actief voor zorgdragen). Deze gerichte observaties vormen de basis voor zowel schriftelijke als mondelinge feedback die bruikbaar en constructief is, waarmee de zij-instromer daadwerkelijk verder kan ontwikkelen.

De werkplekbegeleider is in ieder geval aanwezig bij de besprekingen (live of online) met de begeleider vanuit Hogeschool de Kempel en waar het de afsluiting betreft bij het afsluitend gesprek op de school waar de zij-instromer werkt.

GROEIEN DOE JE NIET ALLEEN, MAAR SAMEN - MET BEGELEIDING DIE RUIMTE GEEFT EN RICHTING WIJST.

DE (BOVENSCHOOLS) COACH (Waar hij of zijn staat kan ook zij of haar gelezen worden. Waar coach staat kan ook bovenschools coach worden gelezen)

De coach vervult een unieke rol die in principe niet wordt uitgevoerd door de duo-collega van de zij-instromer. De coach is een ervaren leerkracht binnen de school of het bestuur die de zij-instromer(s) van één of, in het geval van een bovenschoolse coach, meerdere scholen begeleidt tijdens zowel het geschiktheidsonderzoek als het bekwaamheidstraject. Daarnaast begeleidt hij de duo-collega's in hun rol als werkplekbegeleider.

De coach ziet en waardeert de eerder verworven competenties en kwalificaties van de zij-instromer en toont begrip voor wat er nog geleerd moet worden. Hij heeft een scherp oog voor problemen en verwijst door waar nodig, terwijl hij als coach inspeelt op de toenemende verantwoordelijkheid van de zij-instromer voor zijn eigen ontwikkeling.

Door gerichte observaties in de klas, gebaseerd op de leervragen van de zij-instromer, zorgt de coach voor zowel schriftelijke als mondelinge ontwikkelingsgerichte feedback. Hij creëert een inhoudelijke en praktische verbinding tussen de opleiding en de werkplek en werkt samen met de werkplekbegeleider aan ontwikkelingsgerichte feedback en de werkplekbeoordeling. De coach is waar mogelijk aanwezig bij de live of online gesprekken met de zij-instromer en de begeleider vanuit Hogeschool de Kempel.

De coach denkt actief mee over de koppeling tussen beroepstaken en andere opdrachten en de onderwijspraktijk en geeft inzicht in alles wat buiten de klas bij de werkzaamheden hoort binnen de schoolorganisatie. Hij helpt de zij-instromer te prioriteren en keuzes te maken, en maakt hem wegwijs in het beleid en de organisatorische kanten van de school. Daarbij zorgt hij ervoor dat duidelijk is waar belangrijke documenten te vinden zijn en hoe daarmee om te gaan.

De coach is aanwezig bij de afsluiting van het bekwaamheidstraject. Die afsluiting vindt plaats op de werkplek waar de zij-instromer het laatste deel van het traject actief is geweest.

DE SCHOOLLEIDER (Waar hij of zijn staat kan ook zij of haar gelezen worden.)

De schoolleider vervult binnen het zij-instroomtraject vooral een faciliterende rol, waarbij hij de randvoorwaarden creëert voor een succesvol leertraject. Hij zorgt ervoor dat het hele team begrijpt wat het betekent om zij-instromers binnen de school op te leiden.

De schoolleider faciliteert zowel de zij-instromer als alle betrokkenen in werkdagen en ontwikkeldagen, conform de gemaakte afspraken. Vanaf de start van het traject zorgt hij voor een ervaren begeleider voor de zij-instromer en plaatst hem naast een ervaren duo-collega die als werkplekbegeleider kan fungeren. Hij faciliteert de werkplekbegeleider en de duo-collega door hen voldoende tijd te geven om de zij-instromer te begeleiden en zich te professionaliseren.

Een belangrijke taak van de schoolleider is het bewaken van de werktijd van de zij-instromer zoals beschreven in de aanstelling. Dit betreft zowel het draaien van de groep als de zelfstudie- en ontwikkeltijd. Hij zorgt ervoor dat personele problemen geen obstakels worden waarvoor de zij-instromer zelf een oplossing moet vinden.

Door regelmatig overleg te voeren met de bovenschools coördinator zij-instroom en de coach over de zij-instromer(s) in zijn team, houdt de schoolleider de vinger aan de pols. Daarnaast voert hij gesprekken met de zij-instromer(s) in zijn team, waarbij hij zijn leidinggevende verantwoordelijkheid combineert met een ondersteunende rol in hun professionele ontwikkeling.

Bij het afsluitend gesprek aan het einde van het bekwaamheidstraject is de schoolleider aanwezig namens het bevoegd gezag.

Bron: Fontys Hogescholen - HANDREIKING VOOR BEGELEIDING VAN ZIJ-INSTROMERS IN BEROEP PRAKTISCHE RICHTLIJNEN, ROLLEN EN SUCCESCRITERIA

“ELKE ERVARING TELT, ELKE STAP VOORUIT ONTSTAAT UIT MOED OM TE LEREN EN VERTROUWEN OM TE GROEIEN.

BEKWAAMHEIDSEISEN

In de bekwaamheidseisen wordt uitgegaan van een brede professionele basis waarin de leraar primair onderwijs, als professional, hoge eisen stelt aan het niveau van zijn beroepskennis en kunde.

Voor het werken in het onderwijs wordt verondersteld dat de leraar samen kan werken met collega's, ouders en anderen en dat hij/zij/haar professionele handelen kan uitleggen en verantwoorden.

Naast kennis en kunde spelen in de interactie tussen leraar en leerling persoonlijkheid en beroepshouding van de leraar een belangrijke rol. Het is van belang dat de aanstaande leraar beschikt over zelfinzicht en is in staat tot kritische reflectie op zichzelf in het professionele handelen.

In aanvulling op deze brede professionele basis worden drie bekwaamheidsgebieden onderscheiden: pedagogische bekwaamheid, vakinhoudelijke en vakdidactische bekwaamheid.

De leraar is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn/haar onderwijs (vakinhoudelijk bekwaam) en de manier waarop leerlingen die inhoud leren (vakdidactisch bekwaam). Daarnaast is hij/zij verantwoordelijk voor een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat (pedagogisch bekwaam).

Tijdens het geschiktheidsonderzoek is aangetoond dat de zij-instromer over de basisvaardigheden van het beroep beschikt. Gedurende een traject van 24 maanden kan de zij-instromer de doorontwikkeling tot startbekwaam leraar aantonen.

SCHOLINGSPLAN

In het zij-instroomtraject is leren op de werkplek van groot belang. Daar ervaart de zij-instromer wat het vak inhoudt en wordt geoefend met organisatie, didactiek, inhoud en pedagogische vaardigheden. Binnen het scholingsplan op De Kempel wordt dit theoretisch verdiept, verrijkt en gekoppeld aan de praktijk. In het scholingstraject doorloopt de zij-instromer modules in verschillende curriculumlijnen.

Vakinhoud en didactiek

In de kennisbasis Pabo wordt voor ieder leergebied beschreven over welke kennis en vaardigheden een zij-instromer minimaal moet beschikken. In de vakinhoudelijke & vakdidactische lijn staat deze kennis centraal.

Beroepstaken

Beroepstaken beschrijven de dagelijkse praktijk van een leraar basisonderwijs op het gebied van pedagogisch en didactisch handelen.

Door te werken aan de beroepstaak ontwikkelt de zij-instromer kennis en vaardigheden en bewijst hij dat hij de beroepstaak beheerst. Er is veel ruimte om de praktijk te benutten en in te zetten.

Praktijk/leren op de werkplek

Door te werken leert de zij-instromer het beroep en het werkveld kennen, kan hij de theorie in praktijk brengen en ontdekt zijn kwaliteiten en ontwikkelpunten. Tijdens het werk in de groep wordt duidelijk dat de zij-instromer samen met het werkveld wordt opgeleid. Hij werkt aan opdrachten vanuit De Kempel, maar formuleert ook persoonlijke leerdoelen en doelen die specifiek passen bij de context van de klas.

Persoonlijk meesterschap

Binnen deze lijn komt het persoonlijk meesterschap van de zij-instromer expliciet aan bod. Zij-instromers worden uitgedaagd om op de ontwikkeling van hun persoonlijk meesterschap te reflecteren en dit zichtbaar te maken.

Jonge kind

Tijdens het opleidingstraject zijn er opdrachten die bij het jonge kind moeten worden uitgevoerd. Zij-instromers maken zelf afspraken om dat mogelijk te maken.

DE ZIJ-INSTROMER OP DE KEMPEL

- Het scholingstraject duurt maximaal 24 maanden.
- De lesmomenten op De Kempel zijn op dinsdagavond en donderdagavond van 18.00 tot 21.30 uur.
- Naast aanbod vanuit verschillende vakken is er heel regelmatig een bijeenkomst onder leiding van de tutor. De tutor is ook verantwoordelijk voor de praktijkbezoeken.
- Gedetailleerdere informatie over de verschillende studieonderdelen is te vinden in het scholingsplan van de zij-instromer.

CHARLENE 29 JAAR

Ik koos voor het leraarschap omdat ik iets betekenisvol wilde doen. Het traject als zij-instromer was uitdagend, maar met steun van mijn collega's, heb ik mijn weg gevonden. Nu sta ik vol vertrouwen voor de klas, geniet van elke dag en zie mijn leerlingen groeien en bloeien.

FUNCTIONEREN OP DE WERKPLEK

Gedurende het traject, maar zeker ook richting het bekwaamheidsonderzoek, is het van belang zicht te krijgen/houden op de ontwikkeling en het niveau van functioneren op de werkplek.

Daarvoor kunnen instrumenten worden benut die binnen de school of bestuur worden ingezet om het handelen van leraren in beeld te brengen. Aanvullend op deze instrumenten zijn voortgangsgesprekken of functioneringsgesprekken helpend voor zowel de zij-instromer als andere betrokkenen.

Kempelscan

De Kempelscan is het beoordelingsinstrument van De Kempel en tevens een effectief instrument om de kwaliteit van het handelen van de zij-instromer in beeld te brengen. Er is een papieren en een digitale versie. De dialoog over de bevindingen is van belang en kan duidelijke aanknopingspunten bieden voor de vervolgstappen en de begeleiding. In de oriëntatiefase en ontwikkelfase kan de scan meerdere keren worden benut. In de eindfase kan de Kempelscan ook dienen om het eindoordeel te ondersteunen.

Oriëntatiefase: Scan jaar 1

Ontwikkelfase: Scan jaar 1, 2 en 3

Eindfase: Eindscan (zie hiernaast)

JOOP 38 JAAR

Ik werd leraar om mijn passie voor leren te delen. Het zij-instroomtraject was intensief, maar de begeleiding van mijn schoolleider en team maakte het mogelijk. Ik implementeer innovatieve lesmethoden en zie dagelijks de impact op mijn leerlingen. Het was een verrijkende ervaring die mijn professionele en persoonlijke leven heeft verrijkt.

BEGELEIDING

De verantwoordelijkheid voor de begeleiding van de zij-instromer op de werkplek ligt bij de werkgever. Onderdeel van de tripartiete overeenkomst is een begeleidingsplan. Centrale onderwerpen bij de begeleiding zijn de opleidingsdoelen, de eigen leerbehoeften van de zij-instromer en de ontwikkelkansen vanuit de context van de leerwerkplek.

ROLLEN TIJDENS VOORTGANGSGESPREKKEN

Zij-instromer

De zij-instromer bereidt het gesprek met de deelnemers over de eigen ontwikkeling, het curriculum en de schoolontwikkeling voor.

Schoolopleider/coach

De schoolopleider/coach biedt input vanuit het startgesprek, klassenbezoeken en informatie vanuit de duo.

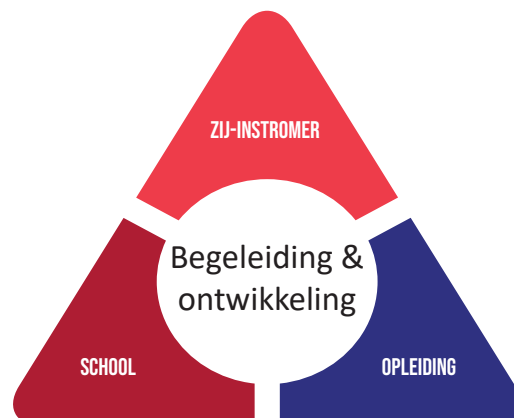
Begeleidend docent

De begeleidend docent levert informatie rondom opleidingsdoelen en opleidingscriteria.

MAATWERK

De begeleiding van het zij-instroomtraject is altijd maatwerk. Soms is een zij-instromer heel zelfstandig, de context van de groep ideaal en andere keren is de situatie wat complexer en heeft de zij-instromer nadrukkelijker begeleiding nodig. Bij twijfel is een gesprek met de begeleider van De Kempel passend.

Bij de totale begeleiding zijn drie partijen betrokken.

DE KEMPELSCAN (EINDSCAN)

De Kempelscan kan worden ingezet als procesinstrument en aan het einde als beoordelingsinstrument. De items in de Kempelscan komen overeen met de onderwerpen binnen het geschiktheidsonderzoek. Hieronder een beeld van alle items die onderdeel uitmaken van de scan. De scan is beschikbaar als Word-document met achter ieder item de kolommen O - M - V - G

INHOUDELIJK (Vakinhoudelijke bekwaamheid)

- De zij-instromer kan bijdragen aan de algemene vorming van haar/zijn leerlingen.
- De zij-instromer kan vanuit zijn vakinhoudelijke expertise verbanden leggen met het dagelijks leven, met werk en met wetenschap.
- De zij-instromer heeft actuele vakkennis en -kunde.

DIDACTISCH (Vakdidactische bekwaamheid)

- De zij-instromer maakt de vakinhoud leerbaar voor haar/zijn leerlingen, in afstemming met de collega's en passend bij het onderwijskundige beleid van de school.
- De zij-instromer weet de vakinhoud te vertalen in leerplannen of leertrajecten.
- De zij-instromer brengt een duidelijke relatie aan tussen de leerdoelen, het niveau en de kenmerken van de leerlingen, de vakinhoud en de inzet van de verschillende methodieken en middelen.
- De zij-instromer volgt bij de uitvoering van het onderwijs de ontwikkeling van de leerlingen.
- De zij-instromer toetst en analyseert regelmatig en adequaat of en hoe de leerdoelen gerealiseerd worden.
- De zij-instromer stelt op basis van haar/zijn analyse zo nodig het onderwijs didactisch bij.
- De zij-instromer laat haar/zijn onderwijs met de tijd mee gaan.
- De zij-instromer kan samenhangende lessen uitwerken met passende werkvormen, materialen en media, afgestemd op het niveau en de kenmerken van de leerlingen.
- De zij-instromer kan passende en betrouwbare toetsen kiezen, maken of samenstellen.
- De zij-instromer kan samenwerking, zelfwerkzaamheid en zelfstandigheid stimuleren.
- De zij-instromer kan feedback vragen van leerlingen en deze feedback tezamen met zijn eigen analyse van de voortgang gebruiken voor een gericht vervolg van het onderwijsleerproces.
- De zij-instromer kan leerproblemen signaleren en indien nodig met hulp van collega's oplossingen zoeken of doorverwijzen.
- De zij-instromer vraagt tijdig advies aan collega's of andere deskundigen.
- De zij-instromer maakt hierbij gebruik van methodieken voor professionele consultatie en leren, zoals supervisie en intervisie.
- De zij-instromer kan bijdragen aan pedagogisch-didactische evaluaties in zijn school en deze in afstemming met zijn collega's kan gebruiken bij de onderwijsontwikkeling in zijn school.
- De zij-instromer kan de inhoud en didactische aanpak van zijn onderwijs uitleggen en verantwoorden.
- De zij-instromer is in staat tot kritische reflectie op zijn eigen pedagogisch-didactisch handelen.

PEDAGOGISCH (Pedagogische bekwaamheid)

- De zij-instromer realiseert een professionele, ontwikkelingsgerichte werkwijze en in samenwerking met collega's een veilig, ondersteunend en stimulerend leerklimaat voor de leerlingen.
- De zij-instromer volgt de ontwikkeling van de leerlingen in hun leren en gedrag en stemt daarop het eigen handelen af.
- De zij-instromer draagt bij aan de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van de leerlingen.
- De zij-instromer stemt haar/zijn pedagogisch handelen af met de collega's en met anderen die voor de ontwikkeling van de leerling verantwoordelijk zijn.
- De zij-instromer draagt bij aan de burgerschapsvorming en de ontwikkeling van de leerlingen tot zelfstandige en verantwoordelijke leerlingen.
- De zij-instromer past haar/zijn aanpak in het onderwijs in pedagogische zin aan aan de tijd.
- De zij-instromer stimuleert het zelfvertrouwen van leerlingen moedigt hen aan en motiveert hen.
- De zij-instromer heeft oog voor de sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van haar/zijn leerlingen.
- De zij-instromer kan ontwikkelingsproblemen, gedragsproblemen en gedragsstoornissen signaleren en indien nodig met hulp van collega's oplossingen zoeken of doorverwijzen.
- De zij-instromer kan zijn pedagogisch handelen afstemmen met ouders en anderen die vanuit hun professionele verantwoordelijkheid bij de leerling betrokken zijn.
- De zij-instromer is in staat tot kritische reflectie op zichzelf in de pedagogische relatie.
- De zij-instromer kan zijn eigen grenzen bewaken.

ORIËNTATIEFASE

Hoofddoel

Kennismaken met school, team en groep. Ervaring opdoen met het onderwijsconcept van de school in het algemeen en de gehanteerde methodes in het bijzonder. In overleg met de duo-partner voorbereiden, uitvoeren en evalueren van onderwijs.

Thema's die in deze fase aandacht vragen: observeren, klassenmanagement, instructiemodellen, begeleiden van leerlingen, didactische werk- en groepeeringsvormen.

In deze periode is er zeker de eerste 3 maanden sprake van dubbele bemensing in de groep. In deze fase start de zij-instromer met observeren van de ervaren leerkracht, de kinderen en de didactiek. Ook later in deze fase is het van belang om te observeren, omdat de zij-instromer bewust onbekwaam is en tegen vragen aanloopt en hierbij wil leren van zijn duo. Naast observaties bereidt de zij-instromer losse lessen (samen met de duo) voor en voert ze uit.

De zij-instromer bouwt op van het verzorgen van meerdere lessen achter elkaar naar dagdelen of dagen in de groep, onder toezicht van de duo. De zij-instromer doet hierbij routine op in het lesgeven, leert de methodes kennen, leert de leerlingen kennen en alle regels en afspraken die er zijn in de groep waar hij werkt.

De zij-instromer is eerst vooral met de lesgebonden taak bezig. Alles buiten deze taak valt in deze fase buiten de verantwoordelijkheid van de zij-instromer. Deze mag natuurlijk wel alvast gesprekken bijwonen om ervaring op te doen.

De zij-instromer gaat in deze fase op bezoek bij andere groepen om een beeld te krijgen van verschillende leeftijdsgroepen, leerlijnen, werkwijzen van collega's (denk aan bijvoorbeeld groep 1/2, groep 3 of juist de bovenbouw). Hij voert ook gesprekken met de ib'er, de rekencoördinator, enzovoort. De zij-instromer oriënteert zich op zijn eigen kwaliteiten/overtuigingen en op de omgeving waarbinnen hij werkzaam is. De zij-instromer is een vaste kracht in de groep en binnen het team.

ONTWIKKELFASE

Hoofddoel

Groeien naar groepsverantwoordelijk en functioneren in het team, passend bij de mogelijkheden van de zij-instromer. Dit betekent een opbouw in duur, complexiteit en zelfstandig functioneren.

Thema's die in deze fase aandacht vragen: ontwerpen van krachtig onderwijs, afstemmen op de behoefte van leerlingen, communicatie met opvoeders en andere onderwijsprofessionals, bijdragen aan teamoverleg.

De zij-instromer heeft zich ingewerkt in de groep en de school en werkt aan het realiseren van de startbekwaamheidseisen door het stellen van persoonlijke leerdoelen en het werken aan opdrachten vanuit het opleidingsinstituut. Door planmatig te werken geeft de zij-instromer in afstemming aan hoe hij/zij werkt aan de bekwaamheden op startbekwaamheidsniveau.

De zij-instromer verzorgt in deze fase vrijwel alle activiteiten in de stagegroep. De zij-instromer staat grotendeels zelfstandig voor de klas. De mogelijkheid tot observeren van de duo blijft belangrijk in deze fase.

Er is een opbouw naar niet lesgebonden en administratieve taken. Mocht de zij-instromer wisselen van groep dan wordt de orientatiefase opnieuw, versneld, doorlopen. De zij-instromer gaat eerst weer volledig observeren en het aantal lessen opbouwen naar volledige dagen.

Begeleiding vindt op afstand plaats en heeft het karakter van coaching. De zij-instromer voert in het kader van HRM functionerings- en/of beoordelingsgesprekken met zijn direct leidinggevende.

EINDFASE

Hoofddoel

Volledig functioneren in de rol van leraar binnen de school en het verantwoordelijk zijn voor alle werkzaamheden met betrekking tot de eigen groep.

Thema's die in deze fase aandacht vragen: onderwijsplanning op langere termijn (waaronder bijdragen aan groepsplannen), rapportages, professionele samenwerking en communicatie,

De zij-instromer functioneert zelfstandig, is pro-actief, kan zijn onderwijs pedagogisch en didactisch evalueren en bijsturen. Begeleiding vindt volledig plaats op afstand. De zij-instromer functioneert voor ouders en collega's als aanspreekpunt. Waar mogelijk draagt de zij-instromer bij aan schoolontwikkeling.

De eindfase biedt input voor de schoolleider om een beoordeling van startbekwaamheid te geven en voor de zij-instromer om zijn startbekwaamheid aan te tonen. De eindfase wordt afgesloten met een gesprek tussen zij-instromer, school en opleidingsinstituut.

*Op basis van de ervaringen en wensen van de zij-instromer, de context van de groep en de bevindingen van de begeleiders kan dit traject sneller doorlopen worden. De indicatie van maanden bij iedere fase is een richtlijn.

BEOORDELING

Aan het einde van het traject/eindfase is er een moment waarop alle betrokkenen en de zij-instromer gezamenlijk afsluiten waarbij het vertrouwen wordt uitgesproken ten aanzien van het functioneren in de praktijk. Na een pitch en gesprek wordt het formulier "Afronding praktijkdeel zij-instroomtraject" door alle deelnemers ondertekend.

Jaarkalender deeltijd en zij-instroom 2025-2026

DT4-DT3-DT2 EN ZIJ-INSTROOM

Week	Dag	ma	di	wo	do	vr
34	18 aug					
35	25 aug					
36	1 sept					
37	8 sept					
38	15 sept					
39	22 sept					
40	29 sept					
41	6 okt					
42	13 okt					
43	20 okt					
44	27 okt					
45	3 nov					
46	10 nov					
47	17 nov					
48	24 nov					
49	1 dec					
50	8 dec					
51	15 dec					
52	22 dec					
1	29 dec					
2	5 jan					
3	12 jan					
4	19 jan					
5	26 jan					

AFSTUDEERFASE VERKORTE DEELTIJD

Week	Dag	ma	di	wo	do	vr
34	18 aug					
35	25 aug					
36	1 sept					
37	8 sept					
38	15 sept					
39	22 sept					
40	29 sept					
41	6 okt					
42	13 okt					
43	20 okt					
44	27 okt					
45	3 nov					
46	10 nov					
47	17 nov					
48	24 nov					
49	1 dec					
50	8 dec					
51	15 dec					
52	22 dec					
1	29 dec					
2	5 jan					
3	12 jan					
4	19 jan					
5	26 jan					

Stagewissel

6	2 feb					
7	9 feb					
8	16 feb					
9	23 feb					
10	2 mrt					
11	9 mrt					
12	16 mrt					
13	23 mrt					
14	30 mrt					
15	6 apr					
16	13 apr					
17	20 apr					
18	27 apr					
19	4 mei					
20	11 mei					
21	18 mei					
22	25 mei					
23	1 juni					
24	8 juni					
25	15 juni					
26	22 juni					
27	29 juni					
28	6 juli					

6	2 feb					
7	9 feb					
8	16 feb					
9	23 feb					
10	2 mrt					
11	9 mrt					
12	16 mrt					
13	23 mrt					
14	30 mrt					
15	6 apr					
16	13 apr					
17	20 apr					
18	27 apr					
19	4 mei					
20	11 mei					
21	18 mei					
22	25 mei					
23	1 juni					
24	8 juni					
25	15 juni					
26	22 juni					
27	29 juni					

Bufferweek

Geen lesdag

Lesdag

Slotweek / toetsinzage

Toetsdag

Vakantiedag

 Diplomering

 Mentorenbijeenkomst

 Stage (dag in overleg)

 Stage afhankelijk van vakantie basisschool

